

RTU studiju kurss "Sociālās un pilsoniskās mācību jomas saturs un mācīšanās pieejas"

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA0046
Nosaukums	Sociālās un pilsoniskās mācību jomas saturs un mācīšanās pieejas
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Vineta Pole - Lektors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Kursa mērķis ir iepazīstināt topošos pedagogus ar sociālās un pilsoniskās mācību jomas būtību, nozīmi pirmsskolā, atklājot sasniedzamo rezultātu, caurviju prasmes, metodes, paņēmienus, līdzekļus un resursus. Studiju kurss veido izpratni par mācīšanos iedziļinoties, mācīšanās pieejām, dažādu pieeju izmantošanu, atbilstoši bērna spējām, prasmēm, pieredzei, un attīstības pakāpei, kā arī bērna interesēm, sekmējot kompetenču - caurviju prasmju attīstību. Lekcijās, semināros un patstāvīgo darbu izstrādes laikā studenti iegūs prasmi plānot, organizēt mācību procesu, kas sekmē jēgpilnu mācīšanos pirmsskolas izglītības iestādē, saskaņā ar valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijām, programmu, un projekta „Skola2030” pamatnostādnēm. Studiju kursa ietvaros studenti analizē un vērtē bērnu sasniegumus saskaņā ar vērtēšanas kritērijiem un sasniedzamajiem mācību rezultātiem, ņemot vērā bērna attīstības likumsakarības, kā arī izprot atgriezeniskās saites nozīmīgumu mācību procesa kontekstā.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis: Veicināt prasmi plānot un realizēt jēgpilnu pirmsskolas izglītības saturu, izvēloties atbilstošas pedagogiskā darba metodes un paņēmienus sociālajā un pilsoniskajā mācību jomā. Studiju kursa uzdevumi: 1. Apgūt zināšanas par pirmsskolas vecuma bērnu vecumposmu attīstības iezīmēm sociālajā un pilsoniskajā mācību jomā un to saistību ar apkārtējās pasaules norišu izpratni, par bērnu sociāli emocionālo attīstību. 2. Veidojot izpratni par pedagoga lomu - izziņas darbības partneris bērna pasaules izziņas procesā, sava “es” iepazīšana, nacionālās identitātes veidošanās aizsākumi. 3. Apgūt zināšanas par pirmsskolas vecuma bērnu vajadzību, pie redzes un interešu ievērošanu mācību satura, metožu un aktivitāšu izvēlē. 4. Veicināt prasmi izvēlēties mācību satura plānošanā, dažādu metožu un aktivitāšu praktiskā pielietošanā, prasmi saskatīt katra bērna individuālās attīstības iezīmes, vajadzības, intereses un spējas. 5. Veidot prasmi organizēt darbu ar visu bērnu grupu, pa apakšgrupām, individuāli un interešu centriem, saistībā ar sasniedzamo rezultātu un caurviju prasmēm. 6. Veicināt prasmi vērtēt bērnu sasniegumu dinamiku, sniegt savlaicīgu, saprotamu, konkrētu un izmantojamu atgriezenisko saiti, atbilstoši individuāli sasniegtajiem mācību rezultātiem.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	1. Pirmsskolas vadlīniju un programmas analīze, izvērtējums saistībā ar pirmsskolas vecuma bērnu attīstības likumsakarībām. Pirmsskolas vadlīnijās un programmā norādīto sasniedzamo rezultātu analīze. 2. Metodiskā materiāla izstrāde - rotaļu kopa sociālo prasmju pilnveidei. Izstrādā metodisko materiālu atbilstoši pirmsskolas vecuma bērnu attīstības pakāpei. 3. Metodiskā materiāla izstrāde. Izstrādā metodiskos materiālus atbilstoši tematikai, atklājot sasniedzamo rezultātu. Izveidotā materiāla prezentēšana un apspriešana.

Literatūra	<p>Obligātā/Obligatory:</p> <ol style="list-style-type: none"> Dzintere, D., Stangaine, I., (2007) Rotaļa – bērna dzīves prasmju sekmētāja, Rīga: Raka. Fišers, R., (2005) Mācīsim bērniem mācīties, Rīga: Raka. Freiberģa, I., Priede, L., (2007) Bērns mācās izzināt pasauli, Rīga: Izglītības soļi. Špona A., Jermolajeva J., Stangaine I., Silīņa – Jasjukeviča G., Tauriņa A., Medne D. (2015) Bērnu sasniegumu veicināšana pirmskolā. Rīga: Raka. <p>Papildu/Additional:</p> <ol style="list-style-type: none"> Batņa, V. (2007) Sadarbība bērna attīstībai. Skolotājs Nr.4., Rīga: RaKa Caurviju prasmju atgādņu komplekts, (2018) Valsts izglītības satura centra izstrādātais metodiskais materiāls, projekts Nr. 8.3.1.1/16/1/002 kompetenču pieeja mācību saturam. Dzintere D., Stangaine, I., Augstkalne, D. (2014) Bērna komunikatīvās kompetences attīstība. Rīga: RaKa Dzintere, D., Stangaine, I. (2005) Rotaļa – bērna dzīvesveids. Rīga: RaKa Fox J., (2007) Back-to-Basics: Play in Early Childhood Pieejams: http://www.ndehs.udel.edu/wp-content/uploads/2015/04/Back-to-BasicsPlay-in-Early-Childhood.pdf Freitele, L., (2017) Bērnu audzināšanas noteikumi, Rīga: Jumava. Geka, A. (2013) Sociālās spēles, Rīga: RaKa Kaņepāja R., Lieģeniece D., Mangule I., Ukstiņa R., Dzintere D., Stangaine I., Miķelsone I. (2012) Ceļā uz skolu. Bērnu sagatavošana pamatizglītības ieguvei. Rīga: Zvaigzne ABC. Krastiņa, E., Pipere, A., (2004) Mācību sasniegumu pašvērtēšana, Rīga: Raka. Orska, R., (2008) Sociālās vides ietekme uz skolēna uzvedību. No: Izglītības iestāžu mācību vide: problēmas un risinājumi. Zinātnisko rakstu krājums. Rēzekne: RA Shaffer, D., Kipp, K. (2010) Developmental Psychology: Childhood & Adolescence: Childhood and Adolescence. Wadsworth Publishing Co Inc Sīle S., Volkova L. (2011) Vērtību vērtību pasākās, rotaļās un spēlēs: 5-6 gadus veciem bērniem. -Rīga: Zvaigzne ABC Vecgrāve A. (2005) Ceļvedis pieaugušajiem pa bērnības zemi. – Rīga: Zvaigzne ABC. Арсентьева, В. П. (2009) Игра - ведущий вид деятельности в дошкольном детстве, М.ФОРУМ, 144 с. <p>Citi informācijas avoti/Other sources of information:</p> <ol style="list-style-type: none"> Kasparoviča, E. (2005) Rotaļa kā socializācijas līdzeklis. Pirmsskolas izglītība. Nr.2 Lillard P., Jessen L. (2003) Montessori from the start. New York Sociālā un pilsoniskā mācību joma. Mācību un metodiskais līdzeklis pirmsskolas mācību programmas īstenošanai (2019), Skola2030, https://www.skola2030.lv/
Nepieciešamās priekšzināšanas	<p>Psiholoģija skolotājiem. Rotaļdarbība un starpdisciplināritāte. Bērnības pedagoģija.</p>

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienē studijas		Nepilna laika neklātienē studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. Sociālās un pilsoniskās mācību jomas sasniedzamais rezultāts, uzdevumi un virzieni pirmsskolā. 1.1. Sociālās un pilsoniskās mācību jomas nozīme pirmsskolā, sasniedzamais rezultāts, caurviju prasmes, metodes, paņēmieni, līdzekļi un resursi. 1.2. Darba organizācija un formas sociālajā un pilsoniskajā mācību jomā. 1.3. Pirmsskolas izglītības vadlīnijas un programma. Aktualitātes pirmsskolā sociālajā un pilsoniskajā mācību jomā.	8	16	4	20
2. Pirmsskolas vecuma bērnu vecumposmu attīstības iezīmes un to saistība ar apkārtējās pasaules norišu izpratni. 2.1. "Es" tēla veidošanās. Es pats. 2.2. Rotaļa – sociālo prasmju apguves pilnveidei. 2.3. Labās prakses piemērs.	8	12	4	16
3. Bērns kā individualitāte sabiedrībā - tās ietekme personības izaugsmē. 3.1. Sabiedrība un sadarbība. Drošība. 3.2. Saimnieciskās un sadzīvīskās iemaņas. 3.3. Piederība valstij. Kultūras mantojums.	8	0	4	0
4. Pedagoģiskā procesa organizācija realizējot sociālās un pilsoniskās mācību jomas saturu. 4.1. Pirmsskolas vecuma bērna sasniegumu vērtēšana sociālajā un pilsoniskajā mācību jomā. 4.2. Pašvadīts mācību process. 4.3. Mācību satura integrācija. 4.4. Integrētas rotaļdarbības plāna izstrādes pamatprincipi, rotaļdarbību izstrāde, prezentēšana un sasniedzamā rezultāta izvērtējums.	8	24	4	32
Kopā:	32	52	16	68

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
<p>Zināšanas:</p> <ol style="list-style-type: none"> Pārzina pirmsskolas vecuma bērnu vecumposma attīstības likumsakarības un to saistību ar apkārtējās pasaules norišu izpratni, izvēlas un lieto daudzveidīgas mācību, metodes un paņēmienus. Pārzina mācību saturu sociālajā un pilsoniskajā mācību jomā, ievērojot pirmsskolas vecuma bērna vajadzības, pieredzi, spējas un intereses. Izprot pirmsskolas vecuma bērnu sociāli emocionālo attīstību. Izprot kultūras mantojuma nozīmi, tā aktualizēšanu pedagoģiskajā procesā. Izprot apkārtējās vides nozīmi aktualitāti pirmsskolā. 	<p>Aktīva līdzdalība semināros. Patstāvīgie darbi. Integrētais starppārbaudījums. Eksāmens.</p>

Prasmes: 1. Plāno un atlasa mācību saturu atbilstoši katra bērna individuālajām attīstības iezīmēm, vajadzībām, interesēm un spējām. 2. Organizē un plāno sociālās un pilsoniskās mācību jomas jēgpilnu saturu, pielietojot daudzveidīgas metodes un organizācijas formas, ievērojot katra bērna vajadzības, spējas, pieredzi. 3. Organizē un plāno pedagoģisko procesu integrējot tuvākās apkārtnes norises un sabiedriskās aktivitātes pedagoģiskajā procesā.	Aktīva līdzdalība semināros. Patstāvīgie darbi. Integrētais starppārbaudījums. Eksāmens.
Kompetence: 1. Spēj organizēt drošu, atbalstošu mācību vidi sociālās un pilsoniskās mācību jomas īstenošanai, realizējot integrētu pieeju mācību satura apgūvē. 2. Izprot bērnu kā individualitāti, veidojot priekšstatu par apkārtējo pasauli, lietām un vidi. 3. Spēj analizēt un objektīvi izvērtēt bērnu sasniegumus, saistībā ar bērnu individuālajām spējām. 4. Izprot pedagoga lomu - izziņas darbības partneris bērna pasaules izziņas procesā.	Aktīva līdzdalība semināros. Patstāvīgie darbi. Integrētais starppārbaudījums. Eksāmens.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Semināri	10
Patstāvīgie darbi	20
Integrēts starppārbaudījums	20
Eksāmens	50
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	18.0	14.0	0.0		*	